

KAPITALENS PRODUKTIVITET

Lektor Jens Erik Steenstrup, University College,
Dar es Salaam:

. . . En udtømmende iagttagelse . . . kan kun foregå inden for rammerne af en total, dynamisk analyse omfattende hele menneskets livsløb. Noget sådant er imidlertid også naturligt, hvis man opfatter mennesket som et varigt kapitalgode, der afkaster ydelser i form af indkomst over tiden, og som kan udsættes for investering og forældelse. . . .

Dette kan i sig selv føre til en mere effektiv investeringsplanlægning på totalt plan, nemlig gennem overførsel fra den sektor, hvor det er "dyrt" at sikre et marginalindivids overlevelse, til en sektor, hvor et ekstra menneskeliv kan reddes med relativt lavere omkostninger.

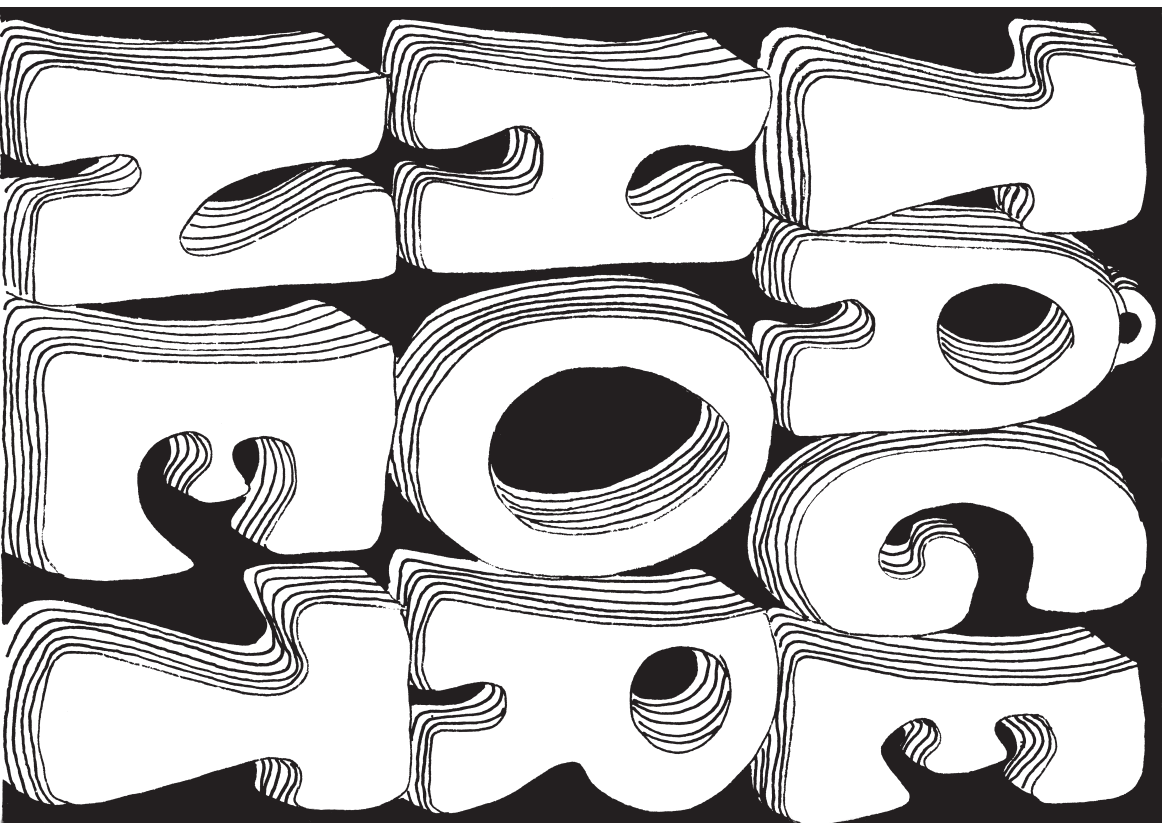
Normvurderinger af den menneskelige kapital via den afkastede indkomststrøm kan derfor være af betydning ved sundhedsplanlægningen i videste forstand og således også i beregninger over de økonomiske gevinster ved investering i sundhed, dvs. ved forebyggelse af dødsfald, ulykker og sygdom.

Den menneskelige kapital – rangordnet (i 1000 Kr.)

1.	Jurist	2.833
2.	Gymnasielærer	2.446
3.	Teknikumingeniør	2.011
4.	Folkeskolelærer	1.741
5.	Bankassistent	1.402
6.	Metalarbejder	1.174
7.	Ekspedient	1.053
8.	Kv.kontorass.	1.026
9.	Lagerarbejder	975
10.	Kv.tekstilarb.	898

(Fra "Nationaløkonomisk Tidsskrift", 106. bind,
3.-4. hefte (1968), s. 144 ff., TABELLEN i uddrag)

-----Riv ud og fold her-----

KURASJE HAR MODTAGER FØLGENDE PROFESSORALE BIDRAG

MANIFEST

Prof. George A. Lundberg, den danske sociologis fader:

. . .Sagt i korthed: angreb både på videnskaben og på "friheden" forekommer faktisk også i demokrati-er. Jeg ville fordømme dem hvor som helst de fandt sted. Forsøget på at gøre videnskaben til halen på en eller anden politisk papirdrage, uanset hvilken, bør kraftigt bekæmpes såvel af alle videnskabsmænd som af alle andre der tror på en uforfalsket videnskab. Politiske systemer har skiftet og vil skifte i fremtiden. Videnskaben har overlevet dem alle som et instrument der står til rådighed for mennesket under en hvilken som helst organisation for et hvilket som helst øjemed det tilstræber. (Fra "Kan videnskaben redde os?", s. 54).

Prof. George A. Lundberg:

. . .Spørg en hvilken som helst arbejdsgiver om hvad arbejdskonflikter, strejker, lockouter, nedsat arbejdstempo og obstruktion koster ham, og i sidste instans koster os alle. Hvorfor sætter vi da ikke nogle millioner dollars ind på videnskabelig undersøgelse af menneskelige samfundsproblemer, sådan som vi gør når det drejer sig om teknisk-industriell forskning. . .? (Fra "Kan videnskaben redde os?", s. 72).

ved at give det fond af viden som man har brug for, dér hvor man bliver placeret. . . Dette er de stilfærdige i landet.

(Uddrag af primatens litani i folketinget d.3/12 1969)

DIGRESSION

Prof. Kaare Svalastoga, Ridder af Dannebrog:

. . .Det er beklageligt, at Marx var mere interesseret i at forandre menneskene end i at meddele sig til dem i præcis form, og at han ikke tog sig tid til at give sine ideer om social klasse noget mere entydige og prøvbare udtryk. Det er især beklageligt, fordi der har været ødslet meget videnskabeligt talent på temmelig golde forsøg på at finde ud af, hvad Marx i grunden mente. Det ville have været mere frugtbart, om man i højere grad havde givet sig direkte i kast med den sociale klasse- eller lagdelings forskellige fænomener. (Fra "Social Rang og Mobilitet", s. 81).

Prof. George A. Lundberg:

. . .Der er ganske vist en del professorer som stjæler en smule tid fra deres undervisning for at anvende den til visse forskningsarbejder. (Fra "Kan videnskaben redde os?", s. 72).

Lektor Erik Høgh, Danmarks top-sociolog:

. . .Hvis det alligevel var rigtigt, at jeg havde profiteret lidt på studenternes arbejde, hvad ville der så ske? Ingenting, absolut ingenting. Det er fuldt lovligt, man kunne knap nok være moralsk forarget. . .
(Fra et interview i Information 2.-3. august 1969)

PROFESSORVÆLDET

Prof. Kaare Svalastoga, nordmand:

... Følles for næsten alle slags grupper er det, at de lægger vægt på konformitet.
... Det ser nærmest ud til, at flertallet vil være ret utilbøjelige til at tillægge personligt talent eller dygtighed nogen helt afgørende vægt ved den sociale udvælgelse. Dette er ikke så mærkeligt.
... Loyaltitet, samarbejdsvilje hos medlemmerne, og at de ikke er alt for uberegnelige i deres opførelse, betyder mere for gruppens evne til at overleve, end at den rekrutterer sine medlemmer blandt de mest begavede og dygtige i samfundet.
(Fra "Social Rang og Mobilitet", s. 161-162).

DEN BRØLENDE TAVSHED

U-minister Helge Larsen, lejlighedsdigter, primat.

Vers I:

Glem ikke de stillfærdige,
de
hvis uddannelsesbehov
ikke ligger på universitetsniveau,
de
hvis behov for uddannelse individuelt set
er lige så vigtig.
Talmæssigt udgør de en langt større gruppe.

Vers II:

Det er dem, jeg kalder de stillfærdige. . .
Det er dem i erhvervslivet,
som skal omstille sig til en ny produktion. . .
dem har vi en særlig pligt til at tage os af,

MODSÆTNINGER

Prof. Jørgen S. Dich, socialist

Demokrati på arbejdspladsen har jo siden middelalderen eksisteret på universiteterne.

Studenterne har i deres propaganda for magt søgt at smykke sig med alment anerkendte begreber: Demokrati, medbestemmelsesret, demokrati på arbejdspladsen - til trods for, at det foreslåes afskaffet - og dette stilles over for "professorvælde", "middelalderlige institutioner" etc.

... studentermagt vil på visse områder retardere den dynamiske udvikling, som universiteterne under professorernes ledelse gennemløber, og så betyder studenteraktiviteternes og deres medløberes bestræbelser en reaktionær udfordring til universiteterne, som disse i fremskridtets interesse må besvare på den rette måde. (Politiken, 22/2 1969)

DEMOKRATOLOGI

Prof. Kai Arne Jensen, Ridder af Dannebrog af Første Grad:

...Til slut et par ord om den sædvanlige tågesnak om "demokrati"...

Studenternes demokratiske rettigheder er jo tilgodeset med deres stemmeret. Via denne kan de jo gøre deres synspunkter gældende i folketinget. Universitetet er ikke en stat i staten, hvor de bør kunne få stemmeret for anden gang. Snarere kan universitetsinstitutionerne sammenlignes med en række statsjede butikker, hvor professorerne er bestyrere, amanuenserne ekspedienter og studenterne er kunderne.

HJERNEPRODUKTION

...På den måde kan det ikke gå videre. Lad os blive fri for alt det romantiske sludder om, at universiteterne skal være åbne til "frie studier", og se at få lavet nogle skrappe sorteringsregler, så man hurtigt kan få de uegnede siet fra.

Det er urimeligt, at samfundet skal investere milliarder af kroner for at skaffe bygninger og lærere til unge mennesker, som - med statsstøtte og stipendier - tilbringer nogle år med at studere uden at bestille så meget, at de kan bestå en eksamen. Rent bortset fra, hvad de koster deres forældre i udgifter.

De må hellere se at komme ud at bestille noget i erhvervslivet, når de alligevel ikke egner sig for et universitetsstudium. (Holstebro Dagblad, d. 13/9 1968).

DEN SAGLIGE IDEOLOGI

Prof. Kai Arne Jensen, Aktionær i REFLEX.

...Demokrati i den i vort samfund gældende betydning er jo ikke, at alle skal være med til at bestemme alt, eller at alle afgørelser skal træffes ved afstemning. . .hvis sagkundskaben kan pege på én løsning som den eneste sagligt forsvarlige, er en afstemning enten overflødig eller skadelig - nemlig hvis den går mod sagkundskaben.

(Politiken 12/4 1969)

Det er ejeren, der bestemmer hvilke varer der skal føres; bestyrer og ekspedienter har en væsentlig indflydelse på emballeringen og distribueringsformen, selv om det også her er ejeren (in casu staten), der har det sidste ord - hvorved alle krav om demokrati er opfyldt.

Vi (dvs. professorer og amanuenser) er selvfølgelig indstillet på at yde den bedst mulige kundeservice og lytter gerne til råd fra kunderne. Men det har dog ikke noget med demokrati at gøre at forlange medbestemmelsesret for kunder. Det ville næppe gavne effektiviteten på et supermarked.

Man griber af undren og forfærdelse over at studenterne har kunnet vinde gehør hos ansvarlige personer for deres primitive, slagordsprægede og letfærdige agitation. Skal vi da igen igennem en periode, hvor rationelle overvejelser og på fakta og logik opbygget argumentation må vige for politisk propaganda og appelleren til følelser og selvtægtsimpulser? (Politiken, d. 12/4 1969).

DET MILITÆRE - INDUSTRIELLE KOMPLEKS

"Der må også gøres en øget indsats for at fremme forskning og produktudvikling i erhvervslivet og fremme kontakten mellem erhvervslivet og forskningens resultaterDet er en kendsgerning at førende industrinationer som U.S.A., Vesttyskland og Sverige i høj grad har deres fortrinsstilling i kraft af et samarbejde mellem stat og erhvervsliv og på grund af de betydelige statslige tilskud til erhvervsforskning i virksomheder og særlige forskningsinstitutioner.

("Det Nye Samfund-70érnes politik", Socialdemokratiets arbejdsprogram vedtaget på kongressen juni 1969, fra afsnittet om forskning og udvikling.)